

1880

F 29

Petdeset basnij za otroke.

Zložil M. Hey.

[Wälcher] *

Poslovenil

ANTON FUNTEK.

V GORICI.

Tisk. in zal. „Goriška tiskarna“ A. Gabriček.

1895.

+52054

52054

FJC 1066/1952

1. V r a n

Kdo vendèr berač je ta?
Črno suknjico imá,
In ko sneg leži povsodi,
K vsaki hiši prosit hodi,
Žalostno kričeč: «Kra, kra,
Kdo mi vender kruha dá?»

Prišla pa je pomlad čez noč,
To beraču prija na moč;
Krila je svoja široko razpel,
Zletel visoko nad hiše vesel,
Doli hripavo kričal nam
Na vse grlo: «Hvala vam!»

✓ 2. Ptič na oknu

Na okno potrka: «Tip, tip!
Odprite mi vender za kratek hip.
Veter brije, gosto sneži,
Zmrznil bodem, hrane mi ni.
Dobri ljudjé, odprite mi dom,
Jako priden na domu bom».

Odpró mu radi topli hram.
Krušne drobtine pobiral je tam;
Dokaj tednov na toplem prebil.
Ko pa je zunaj mraz minil,
V kotu sedél je žalosten spet.
Odprli so mu — vèš, zletel je v svet!

3. Sneženi mož

«**J**oj, možá poglejte tam!
S palico dolgo žuga nam
Včera^j že in danes tudi,
Tepsti pa mož ne more hudi.
Siromak si, snežni možič,
S palico tudi ne moreš nič!»

Seveda to velik ubožec je,
Ki tepsti ne more in teči ne;
Kakó mu je lice bledó! —
Ljubo solnce, ne žgi takó,
Sicer se kot maslo na solnci mehak
Raztopi nam siromak!

4. Ptiči pred skednjem

«**N**a polji zunaj ni več zobí,
Na polji debel sneg leží.
Pa smo začuli vas v skednji mlatiče,
Pred skedenj torej sedaj nas miče.
Dokaj zrnec uhaja vam,
Pustite jih lačnim ptičem nam».

Mlatiči po taktu so v skednji mlatili,
Dokaj mernikov žita spraznili;
Kruha za dom je dosti bilo.
Zrnec je mnogo pred skedenj skočilo.
Pustiti jih niso hoteli ptiči,
Nego skakljali po dobri piči.

5. Veverica in veter

Veverica.

Kakó si mrzel, veter, huhú!
Vratca hitro zatvorim tu
In odprem si onkraj svoj dom.

Veter.

Tudi ondu pihal bom.

Veverica.

Zaprem pa še vratca na óni strani
In vzkliknem veselo: «Zunaj ostani!»

Napihne se veter, hudo zrè,
Veverka hitro duri zaprè,
Veter stresa razljučen drevó,
Veverki je na domu gorkó;
Veter razgraja slabe volje,
Ona veselo orehe kolje.

6. Deček in veverica

Deček:

- ✓ Veverka, kam si šla?
- Pridi vender na tla,
- Da se poigram s teboj.

Veverica:

- ^ Prelep je prostor moj;
- Rajši na veji sedim,
- Po deblu se gibko drevim.

- ✓ Deček steče drugam,
- Veverka skače tam.
- ^ Deček se vrne k njej:
- ✓ «Čuj, zdaj pridi z vej!»
- ^ Veverka reče: «Žal mi je,
- ✓ Pa vender ne utegnem še».

7. Mačice

«**M**ačice, vsaki dam imé
Po tem, kar vsaka zná in vé:
Ti si Mehkodlačka,
Ona je Tihotačka,
Ti si Miškojedka,
Ona pa Sladkosnedka».

Lepó je dorasla sleharna mačka;
V naročji igrala se Mehkodlačka,
Pod streho je Miškojedka hodila,
Po skednji se Tihotačka plazila,
Iztikala v kuhinji Sladkosnedka,
Jezila deklo brez presledka.

8. Pes in mačka

«**K**oder, kaj pa lajaš takó
Semkaj gôri na drevó?
Mačica menda je gôri šlà
In neče priti zopet na tlà?
Brezumna ni, da bi dejal,
Težko, da bi káj prida ji dal».

Dolgo je mačica gôri ostala,
Kakor bi mirno in sladko spala.
Koder ni hotel čakati tam,
Nejevoljen je stekel drugam.
Hitro se mačica vzbudí tedaj
In steče po vrtu, da je káj.

9. Labod

«Deček na bregu ti, postoj,
Pústi rod otroški moj!
Ne lučaj kamenja na nas.
Zlá nikomur nečem jaz,
Zdaj pa steci, če ne, začuti,
Kakó so krepke moje peruti!»

Hitro deček od vode zbeží,
Plačila se huđega zbojí.
Dobro labod ga požene v beg,
Potlej se vrne k mladičem na breg.
Rajši pri njih je veselo bil,
Nego bi ónega podil.

10. Labod in dete

«**K**aj bojiš se, dete me ti?
Prav nič zlega v mislih mi ni.
Tiho plavam v jednomer,
Da še valčkov ni nikjer ;
In zató le sem splaval na kraj,
Da mi podariš kruha kàj».

Dete stopi bliže na brod ;
Všeč mu lepi je labod.
Kakó mu perje čistó je in belo,
Kakó li plava po vodi veselo !
Skoro je dete poznalo žival,
Kruh mu labod je iz rok jemal.

11. Psiček in kozliček

Psiček:

Pazi, kozliček, ugriznem te!

Kozliček:

Pazi, psiček, branim se.

Psiček:

Z zobom dobro usekati znam.

Kozliček:

Jaz pa dva rogá imam.

Psiček:

Kozliček, nisem mislil hudó,
Prijazno igrajva se in lepó.

In takó sta se ves dan podila,
Prijatelja vender si dobra bila;
Psiček je lajal, kakor vé,
Kozliček hitro pokazal rogé;
Drug za drugim se zopet drevil.
Da bi to vender kdo videl bil!

12. Mopsek in kužek

Mopsek:

Kužek, daj, da te vprašam kaj:
Ali bi mi povedal skrivaj,
Kam si položil kost lepó,
Da je hudoben tat ne dobó?

Kužek:

Mopsek, ne, tega ti ne povem:
Tat je ravno, ki vpraša po tem.

Mopsek je vohal, vse kote premeknil,
Dokler za hlevom kosti ni izteknil.
Potlej jo v gobček je hitro del,
Vender plačilo je hudo prejel:
Kužek ga trdo strese za vrat,
Kričeč in cvileč pobegne tat.

13. Konj in vrabec

Vrabec:

Konjiček, polne jasli imaš,
Meni tudi lahko kaj daš,
Jedno zrnce ali dvě,
Dosti jih bode ti venderle.

Konj:

Drzni ptič, le zoblji z menoj,
Oba že delež dobiva svoj.

In družno sta se oba gostila,
Lahko sta zadovoljna bila.
In ko je prišlo poletje gorko,
Ž njim tudi dosti muh je prišlo;
Pridno pa jih lovil je ptič,
Da ni od njih trpel konjič.

14. O s e l

Deček:

Osel, hōdi, ne bodi len,
Takó ni polž ne leze noben.

Osel:

Res, da hiter korak ni moj,
Tovor pa nosim pošteno svoj.
Marsikaj gospodar veli:
Jaz naj nosim, konj naj hiti.

In ko je znosil dôkaj vreč,
Smel tudi osel domov je leč;
V hlevu ob konji je prostor imel,
Našel krmo, kakor je htel,
Zložno po stelji iztegnil nogé,
Mirno špal do drugega dné.

15. Otrok in vol

Otrok:

Kaj li premišljaš, ljubi vol,
Da tu ležiš že dneva pol
In tak učen obraz imaš?

Vol:

Hvala! Učen pa nisem baš.
Učenost bodi tebi povšeči,
Vol ne premišlja, rajši zveči.

In ko se najél je dobre volje
(Mudilo se mu ni kàj na polje),
Upregli so vola v voz težak,
Tega naj bi vlekel krepak.
Radovoljno je storil tó;
Premišljati ni znal takó.

16. J a g n j e

Dete:

Jagnje, kaj vpiješ v jednomer?

Jagnje:

Mamice ljube ni nikjer.

Dete:

Ali se bojiš, da tedaj
Kdo ne stori ti zlega kaj?

Jagnje:

Kaj neki? Tega se ne bojim,
Po mamici samó želim.

Ko mati začuje glas njegov,
Prácej pride k njemu z vrtov;
Pokliče rahlo le jedenkrat.
To mladič začuje rad,
Priteče k materi, da je kaj,
Tesnó se pritiska k nji sedaj.

17. Ptič

«Deček, prosim te, mirno stoj,
Pústi v gnezdecí zárod moj!
Obrni od gnezda očí temné,
Saj moji ptički v njem ležé.
Ustrašili bi se ptički mladí,
Če jih z velikimi gledaš očmi».

Rad bi deček bil stopil do njih,
Toda obstal je oprezen in tih.
Ubogi ptič je spet miren bil,
Odletel v gnezdo, mladiče pokril
In gledal prijazno na dečka tjà:
«Oj, hvala, da nisi jim storil kàj zlá!»

18. Potnik in skrjanec

Potnik:

Kakó se, skrjanec, v zraku vrliš,
Proti zgodnjemu solncu žgoliš!

Skrjanec:

Ljubega Boga udano
Hvalim za življenje in hrano;
Takó sem vaje izza mlada,
To je pač tudi tebi navada?

In ko je skrjanec v zraku pel
In potnik stopal po cesti vesel,
Solнца obá sta se veselila,
Srečna in zadovoljna bila.
Ljubi Bog pa je takrat
Slavo in čast poslušal rad.

19. Golobče

Dete:

Golobče ti na strehi mladó,
Reci, kaj li gruliš takó
In glavico sučeš okoli?

Golobče:

Ker sem vender veselo toli,
Da ljubi Stvarnik mi vsekdar
Pošilja lepi solnčni žar.

Gôri je grulil golobič,
Spodaj vesel se igral fantič,
In solnčeca se obá
Radovala sta od srcá.
Bog pa rad je gledal doli,
Kakó sta bila srečna toli.

20. Kanarček

«**M**rtev si, ptiček, uboga stvar;
Kruhca ne bodeš iskal nikdár,
Bistro ne bodeš takó me gledal,
Hitro ne na rame mi sedal,
Nikoli več takó vesel
Pesence svoje ne bodeš pel».

Skoro so prišli otroci mali
In ubožca na vrt pokopali.
Zasadili rožni grmič v prst,
In skoro se je razcvetel čvrst.
Često pri njem so se mudili,
Ptička pa ljubega niso zabili.

21. Popirni zmaj in ptiči

«Glejte ptiča velikega tu!
Vi mali, nikar preblizu mu!
Drugače vas zaloti kjé
In kàr deset zajedno sné».

Ptiči:

«Oh, béži! Saj to nikoli ni ptič,
Popir je samó in drugega nič».

Zdajci se veter poleže močán,
Na zemljo pade ptič velikan.
Na moč se dečaki trudijo ž njim,
Toda vzleteti neče jim.
Okolo njega pa lahkó
Letajo mali, in vseč jim je to.

✓ 22. Deček in psiček

D e č e k :

Pridi k meni, psiček moj mladi,
Ravno, lepó sedeti se vadi!

P s i č e k :

Oh, takó sem majhen, pa bi se učil;
Rad bi še malo brez uka bil.

D e č e k :

Ne, psiček, sedaj bo najložji uk,
Pozneje prebil bi dôkaj muk.

Učil se je psiček, skoro je znal,
Sedél je ravno, pokonci stal.
Znal globoko vodo prebresti
In stvar izgubljeno prinesti.
Temu se deček je veselil,
Učil se tudi, mož pameten bil.

23. Pes in otroci

«**T**akó si velik, pa se daš vleči,
Celó pred voz se daš upreči
In mučiti tudi, uboga žival!»

Pes:

«Nikoli bi se nikomur ne dal,
Otroci pa so gospodarjevi to,
Ti smejo, česar ne smé vsakdó».

Ne dolgo, južina je prišla,
Tačas so izpregli dobrega psa
In vzeli k jedi ga s seboj,
Saj tudi imel je prostorček svoj.
In vsakdo rad mu je kosce dajal,
Najrajši pa je od gospoda jemal.

24. Dete in mačica

Dete:

Mačica, ne praskaj,
Rajši se lépo laskaj;
Tačico daj mi rajši mehko.

M a č i c a:

Dete, seveda te slušam zvestó,
To pa tudi treba, da veš:
Tepsti in vleči me ne smeš.

In kadar hotelo je dete vleči,
Bilo to mačici ni povšeči,
Oprasnila ga je do krvi,
To pa detetu prijalo ní.
Mislila vender nista hudó,
Imela se vselej rada močno.

25. Deček in knjiga

«**K** meni, knjiga preljuba, greš;
Vedno mi pravijo, koliko veš.
Oče in mati imeli bi radi,
Da bi kaj vedel; no, zdaj me vadi!
Pristavim te na uhó, no, dej,
Vse svoje stvari mi učene povej!

Kakó si trmasta, knjiga ti,
Ali ne veš, da se mi mudi?
Igrat se pojdem, skakat vmes,
Ti pa molčíš brezumno kot les.
Béži, knjiga, pojdi odtod,
Nič te ne maram, vržem te v kot».

26. Punica in punčika

Punica:

Punčika, glej no, da se naučiš,
Še danes nič prida ne sediš.
Vedno iztezaš od sebe nogé;
Kakor zreš mene, obsedi žé.

Punčika:

Saj bi sedela, a to se mi zdi,
Da v mojem kolenu ni členkov ni.

Nasmehoma dete ji vzame sedaj
In pravi: «Zdajci prepir se končaj!
Ti velika in mala ti,
Obé sta vender kàj borni stvari».
V omaro punici vrže prepirni;
Ondu pač morata biti mirni.

27. Pogača in kruh

Pogača:

Pogača sem dobra, dete, da veš;
Pridi, pokusiti vender me smeš.
Črno ondu, to kruh je lé,
V sili se komaj največji jé.

Kruh:

Nič se ne menim; le v usta jo deni
Danes, jutri že vrneš se k meni.

Dete dolgo pred hišo skače;
Kupiti si ne more pogače.
Velik naposled je glad njegov,
Brž vzame kruh, ko pride domov.
Ej, kakó pač se dober mu zdi,
Ko vé, kakó li glad skeli!

28. Miška

Žena:

Miška, kam pa hitiš?
Cukra v gobčku držiš.

Miška:

Štiri otroke, gospá,
Lačne imam domá;
Pusti me, prosim, da k njim
S koscem tem pohitim.

Nasmeje se miški žena, rekoč:
«Le pojdi, miška, pa steci na moč!
Saj tudi sem ravno dati hotela
Detetu svojemu pila in jela».
Hitro steče miška od njé,
Žena veselo k detetu gré.

29. Koder

«Kdo li je mleko polizal tu?
Da bi vsaj dobila tatú!
Pa ne, da bi bil ti, koder?
Ej, gotovo nisi premoder,
Na bradi vidim, da ves si bel;
Reci, koder, kaj si počel?»

Gospodinja se mu nasmeje naproti:
«Oh, koder, kaj te neki moti?
Mleko mi ližeš skrivaj po skledah?»
Pobesil je rep ob teh besedah
In tulil in se sramoval.
Ta pač iz lepa ne bode kral!

30. Pes in jež

Pes:

Ježek, poslušaj, sedaj te dobim.

Jež:

Psiček, dosti se te ne bojim.

Pes:

Reci, kakó pa se bodeš branil?

Jež:

Z bodicami te bodem ranil;
Marsikdo me je prehitro prijel,
Potlej pa ni bil kár nič vesel.

Ježa prehitro prime pes:

«Joj, kakó li bodeč si ves!

Kdor te pogladi, dobro mu ni,

Précej se zbode do krvi».

Psičku se naguba obraz:

«Jež, le pojdi, kaj maram te jaz!»

31. Konj gugač in konj skakač

Gugač:

Ej, kakó li skačem široko,
Ko gugljem se dôli in gôri visoko!

Skakač:

Ej, kakó z gospodarjem hitim;
Po vrtu veselo dirjam ž njim!

Deček:

Konja, kár nič prevzetna obá,
Saj sta vender samó od lesá.

Po vrtu je jednega podil,
Dokler ni dobro utrujen bil;
Drugega potlej pognal na skok,
Gugal se skoro pod stenski obok;
Toda ko ga ni bilo domá,
Stala sta kakor pribita obá.

32. Zajčki

«Kaj, zajčki, sedite veselo takó
In snažite gobček toli skrbnó
Ter bistro gledate skoz plot?»

Zajčki:

«Zató, ker je dober naš gospod;
Večkrat prihaja k nam deček mladi,
Zelja nam nosi, prijazno nas gladi».

Zaslišijo nekaj, to znan je korak,
Nestrpno z ušesi potreplje vsak.
Pokaže se glava, roka za njó,
Vsi dobro poznajo roko tó!
Zelenega perja je dala vsem trem,
Veselo so jedli ga potem.

33. Deček in metulj

Deček:

Metuljček mili,
Nežnokrili,
Reci, ob čem živiš,
Da le po zraku vedno frliš?

Metulj:

Vonj cvetičji, solnčni žar
Hrana moja je vsekdar.

Deček bi ga bil rad ujel,
Metulj pa je proseče del:
«Ljubi deček moj, nikari,
Naj igram se v solnčnem žari!
Saj ko zajde za goré,
Ležal bodem mrtev žé».

34. Deček in ptič

Deček:

Ptiček, ali si moj?

Ptiček:

Kaj še! Le malo postoj!

Deček:

To ni bilo lepó,
Zletel si na drevó.

Ptiček:

Krila še ti imej,
Prideš tudi do vej.

Ptiček je gôri sedël,
Deček je nanj strmël.
Najprej mu ni po volji tó,
Potlej méni: «Prav je takó;
Letaj, poj ti po vejah teh.
Ko skačem, pojem jaz po tleh».

35. Ptiči in sova

Ptiči:

Sova, ali tudi prihajaš na dan?
Prav, toda obraz ti je pretemán.
Sicer nas pógled straši tvoj;
A sedaj se poigrajmo s teboj.

Sova:

Oh, da solnce takó ne sveti,
Vse bi hotela vas požreti.

Igrajo se drugi, le sova sedi.
Vpraša jo ptíček: «Kaj te skrbi,
Da se držiš kot dolgčas tod?»
Veli mu: «Jezi me vaš rod,
Solnce me draži in véliki dan
In tvoje vprašanje in krik glasán».

36. Netopir in ptič

Netopir:

Pridi, ptiček preljubi moj,
Da se poigram s teboj.

Ptiček:

Z mano? Ne poznam te jaz,
Tudi me plaši tvoj obraz.

Netopir:

Saj sem vedel: Ni miška ni ptič
Zame ubožca ne marata nič.

Netopir je sedel zapuščen,
Da bi ne videl ga človek noben.
Skrival se je v najtemnejši kot.
Podnevi ga nihče ne vidi tod.
Prišel iz kota šele zvečer,
Prhotal sam zase v jednomer.

37. Petelina

«**P**etelin tuji teče tam;
Tega iz lepa ne bode več k nam!
Klatil se je krog naših domov,
Kakor bi bil ves dvor njegov. —
Pomnite: Kdor se mi drzne upreti,
Sramotno pojde z doma po sveti».

Petelin je oster bil gospod,
Krotil kokošji in račji rod.
In kdor je na dvor prišel neznan,
Précej je velel, da mora v stran.
Ali ko tudi psu ni zanesel,
Do dobra ga pes za vrat je potresel.

38. Medved

«**K**akšen plesalec prihaja tam?
Ljubi medved, pozdravljen nam!
Kakó si umeten, da sili nas smeh,
Kakó li hodiš po nogah dveh!
Žal samó, medvedek, da znaš,
Prenejevoljno nam godrnjaš!»

Medvedu seveda ni bilo na smeh,
Ker je plesal po nogah dveh.
Domá bi bil rajši čepèl v logu
In mirno se naspal v brlogu.
Stradati ubožec je moral tu;
Rajši bi bil šel iskat medú.

39. Plešoči svizec

«Vi dobri ljudjé, darujte mi kàj!
Saj veste, hudó se godi mi sedaj.
Bratje se zunaj igrajo poleti,
Jaz pa za novce plešem po sveti.
Bratje pozimi spé brez skrbi,
Jaz pa bedim in prosim ljudi».

«Smiliš se mi, uboga stvar.
Jaz tudi skačem in plešem vsekdar;
A v kletki imeti ne smé me nihčè,
Sicer bi izgubil veselje vsè.
Ubožec, kaj si pač moral trpeti,
Da si zunaj se dal ujeti!»

40. Svinja

Svinja pravi takó:

«Pujski, poslušajte me zvestó!
Jako spodobni bodite vedno,
Čisto se držite in čedno.
Nikar ne silite v sleharni kot,
Ne legajte tudi na vsako pot».

In kakor se vèdla je sama doslej
In kakor je videl vsak pri njej,
Takó so se pujski učili mali
In do cela kot ona ravnali.
Nič slabši, nič boljši ni bil noben:
Prašič je vsak bil nesnažen in len.

41. Puran in purčki

«Čujte, otroci, kaj vam rečem:
Kavdránja, prepiranja nečem,
Ampak pridni vedno bodite,
Précej se mi prijazno držite.
Krega, vpitja čuti ne smem,
Sicer bom hud, takó vam povem».

Kár se na dvorišči ustavi
Deček z rdečo kapo na glavi.
Zdajci se razjezi puran
In zavpije, razgraja: «S kapo v stran!»
Zasmeje se deček: «Puran, hahá,
Kaj pa te moti kapa tá?»

42. Lisjak in raca

Lisjak:

Račica, kaj li plavaš sredi vodé?
Pridi mi vender h kraju žé.
Rad bi se nekaj pomenil s tabo.

Račica:

Lisjak, jaz odgovarjam kaj slabo.
Ti pa itak si prelokáv.
Daleč ostajam, kakor je prav.

Lisjak odide z brega na polje.
Bil je jako slabe volje.
Pečenka bi mu kaj vrlo teknila!
Raca je zdajci to ugenila.
Kaj ne bi dal, da more v vódo?
Mogel pa ni na svojo škodo.

43. Jelen

«Ali ni bil to lovski rog?
Glej, že psi podé se v log.
Oh, in za drevjem zrem lovca tudi!
Jelen, sedaj se kár nič ne mudi.
Urno je treba steči sedaj;
Nogé, pokažite, da vzmorete káj!»

Na vso moč poskoči pes za njim:
«Jelen, le pazi, brž te dobim!».
Jelen pa pravi: «Ni lahko môči.
Evo ti jarka! Čezenj skôči!
Ali se upaš? Je li, ne gré?
Nekamo preširok je pač zaté».

44. Mopsek in lovski pes

Mopsek:

Da bi o vsakem vremeni kot ti
Tekal zunaj, po volji mi ni.

Lovski pes:

Ko bi jaz vedno v izbi tičal,
Hitro bi leže se naveličal.

Mopsek:

Saj vender mehko ležim na stoli.
Jaz pa rad tekam po svetu okoli.

Lovski pes je tekal ves čas,
Menil se ni za vročino in mraz.
Mopsek pa je na domu bival,
Pol dne mirno in zložno počival;
Oh, in mast ga je trla zeló,
Komaj je gibal, sopel težkó.

45. Kobilá in žrebè

«**L**e skakaj veselo, moj konjič,
Kakor veter čez dol in grič.
Še nekaj časa si prost samó,
Kadar doraseš, mine tó,
Posel tákrat te čaka drug; -
Nosil jahača, vlekel boš plug!»

Veselo je skakal živi konjič
Ob materi čez dol in grič
Ter se igral po travi skočen.
Takó je dorasel káj lep in močen.
Po letih treh sem ga videl nató,
Najtežji voz je peljal lahkó.

46. Pišče

«**P**išče, pišče, dete mladó,
Kam spet tečeš hitro takó?
Po vseh kotih in oglih iztikaš,
Vedno kàj novega izmikaš.
Kadar pa matere kjé ne uzreš,
Zdajci boječe vpiti začneš».

Pišče je na vrt odhitelo,
Zdajci plašno čivkati jelo.
Iz težka ga mati naposled dobi.
Od groze skoro živeló ní.
Hitro se stisne pod varno krilo
In dé: «Tega ne bom več storilo».

47. Ribica

«**R**ibica, ribica, mala stvar,
Le ne popadi trnka nikar.
Hitro se v vrat ti zasadi;
Bolelo bi te, pritekla bi kri.
Ali ne vidiš dečka tam?
Ribica, urno splavaj drugam».

Zdí se drugače ribici mladi,
Gleda samó po tolsti vadi.
Misli, da z vrvco deček tá
Ondu na bregu se le igrá.
Zdajci priplava, zine močnó. —
Ribica, zdaj te boli hudó!

48. Deček in raca

D e č e k :

Račica ljuba, povej, povej,
Vse mi mladiče po vrsti naštej.

R a č i c a :

Žal, učila se nisem šteti,
Nobenega pa si ne dam vzeti.
Na vsakega pazim, kar se dá,
Ker veseli me tá in tá.

In hitro jih prikliče vse,
Brž pridejo, karkoli jih je.
Jako vesela gleda nanje,
Na večje in takisto na manje.
V vodo splavajo drugam;
Deček sedi še dolgo tam.

49. Štorklje

«Vé ljube štorklje, kaj vas moti,
Da solncu vse letite naproti?»

Štorklje:

«Žalostno in mrzlo je nam;
Zebe nas, pa gremo drugam».
«Torej na labkih perutih zletite;
Prosim pa, skoro se vrnite».

In ko so bila odšla njih krdela,
Prišla je tudi zima bela.
V prazno gnezdo čez in čez
Nasula na strehi je peres.
Toda postelja mrzla je bila,
Nobene bi štorklje ne veselila.

50. Štorklja

«Solnce sije, topli bo čas,
Zopet zdaj smo štorklje pri vas.
V daljnih deželah smo se pomudile,
Toda gnezdeca nismo zabile.
Na strehi je še; le hitro na delo,
Da skoro bomo valile veselo».

Skupaj so slamo nosile in les,
Bile vesele in pridne res.
Štorklja sedela tri tedne je tod,
In skoro oglašal se mladi je rod.
Lačne kljune je štorkljic pet
Odpiralo in gledalo v svet.

32

mladih dnij

ZLOŽIL

ANTON FUNTEK.

V GORICI.

Tisk. in zal. „Goriška tiskarna“ A. Gabrček.

1895.

Postopač

Dôkaj slabe volje
Gledaš v jasni svet;
Rad bi šel na polje,
Ne pa v šolo spet.

Čmeren si na rame
Šolsko torbo del:
Res, od jeze same
Jokati bi jel . . .

Čuj, hudó ni toli,
Kakor misliš sam,
A najslabši v šoli —
Kaj te res ni sram?

Drugi mnogo mlajši,
Radi se učé,
Ali ti najrajši
Sam postopaš kjé.

In zató si kazni
Že prebil dovolj
In zató je v prazni
Glavi slama zgoľj.

In če prazna bode
Glava ti vse dni,
Siromak, kaj škode
Boš prebil še ti!

Lepa knjiga

Blažek čita, z glavo kima,
Blažek lepo knjigo ima
O junakih, da ni takih,
O vojakih korenjakih.
In ko čita, lepa knjiga
Hrabrost v prsih mu zažiga:
«Za vojskó si meč opašem,
Meč opašem, v svet pojašem,
Tjà, kjer zjutraj solnce vstaja,
Kjer o mraku spat prihaja . . .
Na vojskó, na boj krvavi!
Šlem se bliska mi na glavi,
Belec moj pod mano prha,
Belec prha, meč se krha,
Ko v sovražni gneči jaham
In po glavah ljuto maham.
Sredi polja, vrhu gričev,
Glej, vse polno je mrličev;
V zraku vije se zastava,
Vojska kliče naša: Slava!»

Blažek čita, Blažek vpije,
Z roko maha, z nogo bije,
Ves navdušen z glavo kima,
Saj prelepo knjigo ima!
Ali ko se najbolj glasi,
Kdo se bliža mu počasi?
Bliže stopa kozel bliže,
Glavo klanja niže, niže;
Blažek kima in razgraja —
Kaj li, menda mu nagaja?
Kozel skoči, dobro pahne,
Z bruna Blažek k tlom omahne,
Zgoraj noge, spodaj glava —
Dobro, da je mehka trava!

Lepo knjigo Blažek ima,
Naj jo ima, zdaj ne kima,
Zdaj o boji več ne sanja,
Zdaj mu ni do tega branja;
Zdaj mu ni do bitve vroče,
Zdaj sedi na tleh in — joče!

Ubožni otroci

Malokdaj kaj prida jeste,
Saj ubožce vas poznam;
Le stopite bliže s ceste,
Kâr nič vas ne bodi sram.

Kruh ste davno svoj pojeli,
Črn je bil, kaj ne, in suh?
Radi bi še kaj imeli,
Kar je boljše nego kruh.

Dobro vidim, šibki deček,
Grozdje mika te sladkó;
No, imej ga, za nameček
Pa še hruško vzemi to.

Vsi vzemite in zobljite,
Kar vam roka moja dá,
Drugo pa domov vzemite,
Da bo tudi za domá.

Nič zató, ubožci mali,
Ako dom ni vaš bogát;
Večkrat že smo v knjigi brali:
Človek vsak nam bodi brat!

Konjič

Konjič je moj poskočen,
In dosti dela ž njim,
A jaz jahač sem močen,
Ki dobro ga krotim.

Poslušen mora biti,
Če mignem mu samó,
A hitro mora iti,
Kadâr velim takó. —

Pred nama gladka cesta,
Hej, lep je beli svet!
Potujva v daljna mesta
Skoz deželâ devet!

Zvečer ga v hlev postavim,
Sená mu dam dovolj,
A sam se spat odpravim,
Da vstanem močen bolj!

Tuji godci

Oj, odkod prišli ste neki
V tuji, čudni tej obleki?
Je li, daleč ste domá,
Kjer iz modrega nebá
Vedno jasno solnce sije,
Kjer najlepše cvetje klije
In nikoli ni snegá?
Deček piska na piščalko,
Dèkle bobna na cimbalko,
Opica pa z reno vmes
Tolče in hiti na ples...
Jako nam ugaja res
Vse, kar vpričo nas igrate,

In umetno je, kar znate,
Vender pa nihčè od nas
Ne bi bil namesto vas!
Kdor takó-le daleč z doma
Kakor vi po svetu roma,
Tisti pač dovolj trpi
In vesel nikoli ni! —
Čakajte, k očetu gremo,
Dal vam bode kàj, to vemo,
Da ne boste lačni spet
Morali v široki svet! —

D n e v i

Del je ponedeljek davi:
«Vtorek, k sredi se odpravi,
Naj četrtek petka vpraša,
Kaj počnè sobota naša,
Ali, ko nedelja dojde,
Z nami k sveti maši pojde».

Ni sobota se branila,
Nego prav vesela bila,
In v nedeljo dnevi naši
Bili so pri sveti maši.

S o l n c e

Solnce gré za góro spat,
Grad imà za góro zlat.
V gradu pa je dvoje vrat,
Vsaka so na drugo plat.

Predno solnce tam zaspi,
Zvezdam zlatim naroči,
Naj zleté na vse strani,
Vso noč bdeti jim veli.

Vrata jedna se odpró,
Zvezd priplava sto in sto
Izza gore na nebó,
Da ponoči je svetló.

Kadar solnce se vzbudi,
Žarkom zlatim naroči,
Naj zleté na vse strani
Čez planine in doli.

Vrata druga se odpró,
Žarkov splava sto in stó
Izza gore na nebó,
Da bi bilo vse svetló.

Ko pa dan napoči že,
Solnce zlato tudi gré
Iz gradú, in vsi ljudjé
Njega se razveselé.

Z v e č e r.

Dospel bo iz neba
Dol angeljček zlat:
«Pokoja ti treba,
Le pojdi mi spat».

Razpel bo presvete
Roké nad menoj:
«Ti ljubljeno dete,
Le spavaj nocoj!»

Pobožno bo molil
Ob meni vso noč:
«Gospod me izvolil
Je tebi v pomoč».

Stoječ mi ob strani
Bo prosil takó:
«Le pridno ostáni,
Ti dete ljubó!»

Poslal mi bo spanje
In sladek pokoj —
Kakó pač skrbán je
Ta angeljček moj!

Pri kokoših.

Brž potem, ko šola mine,
Steče Anka na dvorišče,
Brž prikliče peteline
In kokoši brž poišče.

Z glasnim krikom njih krdelo
Prihiti do dobre znanke.
Vsako pišče se veselo
Suče, smuče okrog Anke.

Ali Mihca požeruha
Pač kokoš ne mara vsaka,
Ker za pičel kosec kruha
Nepotrebno dolgo čaka.

Tam petelin, mož bahati,
Od strani celó ga gleda;
Mihec neče kruha dati,
Petelinu to preseda. —

Slušaj, Mihec, da boš vedel,
Pač bi lahko bil drugačen;
Prav ves božji dan si jedel,
Pa si vender zmirom lačen.

Kaj, če vrgel kruha košček
Petelinu bi pred noge?
Glej, petelin je ubožček,
In kokoši so uboge.

Vsaka piča prav jim hodi,
Pa najsi je skorja suha.
Le usmiljen, Mihec, bodi,
Pa jim vrzi kosec kruha!

V o j a k i.

Vojake učim,	Krdelo, naprej!
Vojake svinčene;	Pokonci in resno,
Marljive častim,	Na levo dotlej,
Kaznujem pa lene.	Zdaj hitro na desno!

Pred mano stojé,	Poveljnik sem vam:
Kot da so pribiti;	Meč, puška, zastava
Grdó se držé,	In boben, brbâm,
A niso srditi.	To moja oprava.

Poveljnik se čet
Sovražnih ne plaši —
Oblasti ves svet
Uklanja se naši! —

Fantič in konjič.

Fantič ima konjiča,
Ž njim hoče do gradiča;
Pred gradom rov globok,
Konjič se brani v skok.

Konjič stoji s fantičem,
Fantič ga tepe z bičem —
Požene se konjič,
Na tleh leži fantič.

Mraz beží.

Sneg kopni ti pod nogami,
Zimski mraz, ko greš od nas;
Ej, kakó ne znal bi z nami,
Da je tu pomladni čas?
Ptičji rod se glasi z vej:

«Pómlad je, juhej, juhej!»
Zvonček beli spet pozvanja:
«Vstani, vrt in log, iz spanja!»
Rahel veter veje spet;
«Pómlad je prišla na svet» —
Pómlad lepa, Bog te sprimi,
Hudo bilo je pozimi! —
Ti nabiraš svoj obraz,
Pa le pojdi dalje, mraz!
Glej, za tabo solnce sije,
Solnce sije, zvonček klije,
Tu te mladi dan kropí,
Ti pa nimaš nič moči.
Hej, da moreš kaj storiti,
Kaj bi hotel pač zvršiti?
Grič cvetè in log in vrt,
Kaj bi te ne mučil srd,
Ko zagrnjen v temno haljo
Greš odtod v neznano daljo?
A le pojdi, mraz, odtod,
Svet slavi pomladni god;
Vemo pač, da zopet prideš,
A veseli smo, da ideš!

Angelj varuh.

Trudno solnce skoro
Pojde spat za góro ;
Z lin cerkvenih v vas
Poje zvona glas.
Oj, kakó li rada
Vselej Anka mlada
Sluša zvon glasán,
Ko ugaša dan!
A nocoj jo delo
Dolgo je prevzelo,
Trdno spi sedaj,
Sanja, Bog vé kaj . . .

Jasno glej svetlobo :
Angelj splava v sobo,
Položi rokó
Anki na glavó ;
Milo in ljubeče
Dete gleda speče,

Prosi, da Vladar
Večini bi vsekdár
Dobro jo ohranil,
Zlà ji dušo branil,
Sipal ji dobrot
Na življenja pot!

Oltar.

Vsako jasno noč
Sveč gori tisóč:
Zvezde božje svetijo,
Angeljci jih netijo.
Glej, nebó takrát
Pač oltar je zlat;
V lučih blésti božji stol,
Ž njega gleda Bog nizdol.
Kakšen jasen žar,
Kolik božji čar!
Stvarnika pozdravlja svet,
Stvarnik blagoslavlja svet!

Rahel dih igrá,
To je spev nebá ;
Angeljci prepevajo,
Luči božje sevajo.

Pač nebó takrát
Res oltar je zlat,
In pobožno vsaka stvar
Zrè na božji ta oltar !

Pastirček.

Na planico koza naša
Hodi se najrajši past ;
Tam ji tekne sočna paša,
Mehka trava gré ji v slast.

S sabo vodi dva kozliča,
Močno rad obá imam.
Ni za bela dva konjiča
Teh kozličev ne prodam !

Spodaj svet se razprostira
Ves od solnca pozlačen;
Srečen, kdor se vanj ozira,
Lepši ni pogled noben!

Stopil bom na vrh skaline
In zavrisknil tam na glas,
Da odmev po gori šine
V širi svet, v deveto vas!

D a n.

Prišel je zjutraj dan
Pogledat v svet daljan,
Kaj dela hrib visoki
In kaj zelena plan.

In čul pozdrav je ptic
In dihal vonj evetic,
Tedaj pa zažarelo
Veselje mu je z lic.

Razpel je dan roké,
In bisere svetlé
In zlate solnčne žarke
Natrosil vrh zemljé.

Cvetice.

Vé ljube cvetice,
Vzbudite se nam,
Ko pómlad preljuba
Prihaja spet k vam.
Z imenom vas kliče ;
«Ne spite odslej!»
Marjetice, zvončke
Pozivlje najprej.
Trocentice zlate
Se v solnci budé,
Vijolice ž njimi —
Kakó so lepé!

Vé, šmarnice, tudi
Pokažite cvet
In pisane tulpe —
Oj, lep je ta svet!

Neoprezni deček.

Mati rekli so Jernejcu:
«V kočo stopi k teti stari,
Pa oprezno ji ponesi
Nekaj jajec v tej košari.

Ko pa prideš k ozki brvi
Čez potoček sredi vási,
Pazi, da ne bo kaj škode,
Čeznjo hodi mi počasi».

Košek vzame rad Jernejec,
Stopa v kočo k teti stari,
Da v darilo bi prinesel
Nekaj jajec ji v košari.

V mislih šteje, kaj mu teta
Dá v plačilo, kaj v darilo;
Kdo vé, morda bo le nekaj,
Kdo vé, morda bo obilo!

Zdaj doide malo Barbko
In Marinko prav ob brvi;
Kaj za njima bi ostajal?
Moški gré čez vodo prvi.

Moški steče — toda groza!
Kdo mu plača táko škodo?
Na mostiči se spotakne
In košara zdrsne v vodo!

Zdrsne v vodo! Oh, Jernejec,
To samó Bogá' zahvali,
Da za roko sta, za glavo
Znanki te prestregli mali.

Kaj bi jokal? Košek vzemi
In nikar ne kriči jezen!
Kaj bi vzdihal? Mater slušaj,
Pa ne bodi neoprezen!

Ptičje gnezdo.

Kaj pa to? Juhej,
Gnezdo sredi vej!
Pet kričačev
Tukaj vpije,
Pet beračev
S kljuni zije,
A najbolj odpira kljuñ
Oni mali požerin.
No, le bliže, to seveda
Vredno je, da se pogleda,
Saj se tak mladič
Ne boji kàr nič!
Ali kdo za nas
Izmed vseh kàj mara?
Nič, le ptiča stara
Gledajo ves čas
In čimdalje bolj kričé,
Ker vedó, da kàj dobé. —
Le kričite in cvrčite,

Da kaj prida v kljun dobite,
Saj sicér nikoli
Ne bi vzrasli toli,
Da po zraku v širi svet
Kdaj zletelo bi vas pet! —

Po jagode.

Jagode so zrele že,
Hej, sedaj pa le po njé!
Mi fantiči, vé dekleta,
To je pač ponosna četa!
Košek nosi vsakdo v roki,
S koškom stopa v gozd globoki —
Jagode so zrele že,
Hej, sedaj pa le po njé!

Pač, gozdič, nas rad imaš,
Ko nam to in óno daš!
Koj spomladi daš nam ptice,
Daš nam ptice in cvetice;

Jagod zrelih v senci gosti
Daješ nam poleti dosti —
Pač, gozdič, nas rad imaš,
Ko nam to in óno daš!

Jagode so žlahten sad,
Le hitimo v gozd jih brat!
Slabše sami pozobljimo,
Lepše s sabo ponesimo.
Oče, mati jih veseli
Za darilce bodo vzeli;
Jagode so žlahten sad,
Le hitimo vsi jih brat!

Vesela godba

Boben bobna: «Rom, tom, tom!»
Tu postojmo s svojim psom.
Pes seveda nič ne gode,
A zvestó poslušal bode;

Čul trobento bode glasno,
Čul piščali pesem krasno.
Kaj ne bil bi pes vesel,
Ko še boben bode pel?
Ti, Matijec, ti na boben
Najbolj tolči si sposoben;
Markec, ti na piščal piskaj,
Blaž, s trobento vmes pritiskaj.
Kaj hitite? Le počasno,
Ne pretiho, ne preglasno!
Blažek, ta že dobro trobi,
Trobi, kakor se spodobi,
I Matijec vrlo bobna,
Da je godba kaj spodobna,
Markcu pa se kar ne dá,
Markec piskati ne zná.
Vrhu vsega pes pričinja,
Pes pričinja, nič ne jenja —
Pa vidvá še bolj godíta,
Še krepkeje pritisnita,
Gromovito, kar se dá:
Rom, tom, tom, trará, trará! —

Po jabolka

Jabolka, to dobro vemo,
Sladka so kot sama strd,
In zató pa tudi gremo
Klatit jih na sadni vrt.

Glej, kakó se nam vabeče
Smejejo nizdolu z vej!
Vsako zrelo, vsako rdeče —
Kdo se loti jih najprej?

Dobro si pomeril, Jožek,
Jedno že leži na tleh.
Je li, čvrst bo to založek?
To se zná ti na očeh.

Le po njih, dečaki čvrsti,
Vsak jih klati, dokler vsà,
Kar jih gôri je, po vrsti
Ne popadajo na tlà!

Skrbno jih dekleta bodo
V koške devala tedaj;
Prav nobeni ni na škodo,
Ako nam pomaga káj!

Pa naj le še kdo nas vpraša,
Kdaj nam je najlepši čas!
Četa brž pové mu naša:
«Jabolk čas, ta je za nas!»

Pózor, četa!

Blaž sosedov osla jaše,
Blaž krdelo vodi naše:
«Hitro stopaj, moja četa,
Krepka četa mladoleta,
Tu na levo, tod na desno,
Pógled jasen, lice resno;
V zrak visoko sablje tenke,
Kole kvišku in svinčenke,
Da sovražnik se prestraši,
Ko vojaki grédo naši!

Kaj počenjaš, osel sivec,
Osel sivec nagajivec?
Saj te res ne bodem prosil,
Da bi me na sebi nosil,
Ti nam vselej daješ posla —
Bobnar Tonče, primi osla!
Bodi z lepo, bodi z grdo,
Glavo bode sklonil trdo
In da bode hodil lože,
Primi tudi ti ga, Jože!

Leno stopam, nečem reči,
Da bi hotel bolje teči,
Pa že to nam dosti bodi,
Da le hoče, da le hodi!
Pózor, četa! V zrak zastavo,
V zrak zastavo, kvišku glavo,
Góri tudi sablje tenke,
Kole močne in svinčenke,
Da sovražnik se prestraši,
Ko vojaki grédo naši!

Hoj, Martinek, stopaj točno,
Trup vzravnaaj, Pavlè, odločno;

Naj se čudi, kdor nas vidi,
Pozor torej, četa idi! —
Četa idi v daljne kraje,
Koder zlato solnce vstaje;
Četa idi v bela mesta,
Kamor vodi gladka cesta;
Četa idi kamorkoli,
Idi v kreber, idi doli;
Če veljá, na konec sveta
Stopaj, krepko! Pózor četa! »

Otroka in pes

No, odkod pa vi trijé?
Káj ste bili v senčni hosti? —
«Dà. Suhljadi tam je dosti,
Vsakdo je nabrati smé».

Ali tudi pes je šél
Z vama daleč v gozd košati? —
«Šel. Saj neče sam ostati
In pri naju je sedél».

Pa sta pač nabirala
Dolgo, da imata toli? —
«Dolgo, in prav nič okoli
Nisva se ozirala».

In sedaj vam mati, vem,
Dali bodo pač kosilo? —
«Dà, kosila bo obilo,
Dosti bo ga vsem nam trem».

Lačni psiček

Jakec ima kruha kos —
Kdo bi kruha rad ne jedel?
Golorok, poglej, in bos
Ž njim na hišni prag je sédel.

Knjigo ima pred sebo,
Prav počasi v knjigi bere.
U pozna že, e in o
In še črke nekatere.

K njemu pa se vzpnè berač,
To je psiček belodlakec.
Beži, beži, nagajač,
Kaj se zate méni Jakec!

Le poglej, kakó je hud
In kakó te bistro gleda:
«Pojdi, saj zastonj je trud,
Steci rajši do soseda.

«Ali res ne odneháš?
Ej, pač gladen si, ubožček!
Ker takó prositi znaš,
Vzemi torej ta-le košček!

«Meni se na tihem zdi,
Da sam nisem kàj drugačen;
Kruha prosim kakor ti,
Ko iz šole pridem lačen!»

V kuhinji

Za kosilo mati naša
Skuhali so vsem dovolj;
Dobra pač je mlečna kaša,
Ali sok zaleže bolj.

Hej, sestrici, bratec, bliže!
Ni ga ravno toliko,
Ali vender vsak poliže
Lahko ga nekoliko.

Bliže, pravim. Žlice v roko
Kar najbrže vzemite,
Potlej na vso moč globoko
V kotel ta zajemite.

Kaj pa ti, naš beli koder?
Z žlico jesti pač ne znaš;
No, pa ker sicèr si moder,
Jej takó-le, tu imaš!

Lačen nisi, da bi rekel,
Jedel si že dosti prej,
Vender, da boš lože tekel,
Tu prigrizni, to pojej.

Le jemajte kàr po vrsti,
To bi škoda bilo res,
Da zavrgli sok bi čvrsti,
Ki je žlahten dar nebes.

Nočni čuvaj

Kdo li stopa skozi vas,
Kdo li trobi tu na glas?
Ej, prijetno ni na vasi
Biti še ob takim časi,
Ko okolo vsake hiše
Kar le more, veter piše
In povrhu debel sneg
Vsiplje se na dol in breg! —

Bog te sprimi, ti čuvaj,
Dobro ni ti kdo vé kaj:
Ako danes dež te zmoči,
Jutri zopet mraz napoči,
In potem ta splošni molk —
Oh, kakó ti čas je dolg!
Toda dobro je, da čuješ,
Da ponoči vas varuješ:
Če pred hišo pride tat,
Hej, pa primeš ga za vrat;
Če kje plamen zagori,
Hej, pa skličeš brž ljudi.
Ker si torej dober stražnik,
Kdo bi tebi bil sovražnik?
Vselej, kadar skozi vas
Trobiš, kar se dá, na glas,
Tisti, kdor še ravno čuje,
Siromak, te pomiluje,
Misli pa: «Lepó je to,
Da skrbi za nas takó!» --

Sv. Miklavž

Veseli je naš otroški rod,
Saj jutri je Miklavžev god,
Nocoj pa po navadi stari
Miklavž dajè nam mnoge stvari :
Fantičem sablje, bobne, puške,
Dekličem smokve, med in hruške,
Fantičem tudi še konjiče,
Vojake, tope in voziče,
A deklice, te hočejo
Bolj punice, ki jočejo.
Miklavž pač deco rad ima,
Da toliko stvari nam dá!
Pa ta le, kdor je priden bil,
Nocoj dobode kaj daril,
Toda kogar nič prida ni,
Skelečo šibo le dobi.
Zatorej pridni vsi bodimo,
Da šibe hude ne dobimo,

Fantiči mi in vé dekleta
Spoštujmo mater in očeta!
Tedaj če kdo nastavi kàj,
Miklavž gotovo mu skrivàj
Ponoči bode kàj prinesel,
Daril na krožnik kàj natresel.

Na ledu

Sneg pokriva vse po redu:
Polje hrib in gaj;
Mi pa drsamo po ledu,
Da je kàj.
Dóli, góri kakor veter,
Videk, Blaž, Andrej,
Jože, Tonče, z Minko Peter —
Vsi, juhej!
Ako res nesreča hoče,
Da se kdo zvalí:
Sram ga bodi, kdor se joče
In kriči . . . .

Pasti res na skorji trdi
Ni prijetno baš,
A nikari se ne srdi,
Videk naš!

Prvič ne in zadnjič tudi
Menda nisi sél,
Nič na tleh se nam ne mudi,
Saj si cel! . . . .

Huj, kakó v ušesa reže,
Toda nam je všeč!
Kogar zebe, pa naj leže
Spat za peč. —

Dóli, góri kakor veter,
Videk, Blaž, Andrej,
Jože, Tonče, z Minko Peter —
Vsi, juhej! —

VSEBINA.

a) *Basni za otroke:*

1. Vran	5	23. Pes in otroci	27
2. Ptič na oknu	6	24. Dete in mačica	28
3. Snežni mož	7	25. Deček in knjiga	29
4. Ptiči pred skednjem	8	26. Punica in punčika	30
5. Veverica in veter	9	27. Pogača in kruh	31
6. Deček in veverica	10	28. Miška	32
7. Mačice	11	29. Koder	33
8. Pes in mačka	12	30. Pes in jež	34
9. Labod	13	31. Konj gugač in konj skakač	35
10. Labod in dete	14	32. Zajčki	36
11. Psiček in kozliček	15	33. Deček in metulj	37
12. Mopsek in kužek	16	34. Deček in ptič	38
13. Konj in vrabec	17	35. Ptiči in sova	39
14. Osel	18	36. Netopir in ptič	40
15. Otrok in vol	19	37. Petelina	41
16. Jagnje	20	38. Medved	42
17. Ptič	21	39. Plešoči svižec	43
18. Potnik in skrjanec	22	40. Svinja	44
19. Golobce	23	41. Puran in purčki	45
20. Kanarček	24	42. Lisjak in raca	46
21. Popirni zmaj in ptiči	25	43. Jelen	47
22. Deček in psiček	26		

44. Mopsek in lovski pes	48	48. Deček in raca	52
45. Kobila in žrebé	49	49. Štorklje	53
46. Pišče	50	50. Štorklja	54
47. Ribice	51		

b) *Iz mladih dni:*

Postopač	57	Dan	75
Lepa knjiga	58	Cvetice	76
Ubožni otroci	60	Neoprezni deček	77
Konjič	61	Ptičje gnezdo	79
Tuji godci	62	Po jagode	80
Dnevi	63	Vesela godba	81
Solnce	64	Po jabolka	83
Zvečer	65	Pozor, četa!	84
Pri kokoših	67	Otroka in pes	86
Vojaki	69	Lačni psiček	87
Fantič in konjič	70	V kuhinji	89
Mraz beži	70	Nočni čuvaj	90
Angelj varuh	72	Sv. Miklavž	92
Oltar	73	Na ledu	93
Pastirček	74		

Popravek.

Na naslovni strani se je urinila pomota pri imenu pesnika, ki se imenuje **W.** Hey in ne **M.** Hey.

